

Møte nr. 1/2022

Møtetidspunkt
17.02.2022 kl. 09.00 - 11.00

Møtested
Nettmøte, Teams

Møteleder
Magnar Danielsen

Referent
Magnar Danielsen-Heidi Skaug-Eldar Brænden

Møtedeltakere

Magnar Danielsen, Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KDD)
Eldar Brænden, Geomatikkbedriftene - GB (Geomatikk AS)
Heidi Skaug, Norsk Vann
Geir Olaf Nerlien, Statens Vegvesen
Arne Sandland, Telenor Norge AS
Finn N. Bangsund, Maskinentreprenørenes forening (MEF)
Jon Birger Ellingsen, IKT-Norge (Viken Fiber)
Harald Johnsen, Norsk Fjernvarme
Jens Harald Jensen, NKOM
Grethe Frisløe, NKOM
Erik Perstuen, Kartverket
Geir Myhr Øien, Kartverket
Janike M Rype, Geoforum (Tromsø kommune)
Dag Ivar Andreassen, Tromsø kommune
Theresa Fett, Oslo kommune, Bymiljøetaten
Turid Åsen, Vegforum for byer og tettsteder (VBT)
Ulf Møller, Energi Norge
Halvor Ødegård, Kommunal og moderniseringsdepartementet (KDD)
Ida Sperre, Olje- og energidepartementet (OED)
Oddmund Arntsberg, Elvia
Ole Fjetland, Mattilsynet
Stig Atle Vange, Helse og omsorgsdepartementet (HOD)
Sophie Wiese, Norges Bondelag
Tom Baade-Mathiesen, OsloMet
Inger Hokstad, BA-nettverket
Marius Engebretsen, REN
Ivar Aanerød, Kartverket
Asle Strand, Samfunnsbedriftene
Ann Helen Karlsen, Viken fylkeskommune
Hartvig Munthe-Kaas, NKF

Distribueres i tillegg til:

Terje Rødberg, Oslo kommune, Vann- og avløpsetaten
Odin Tveiten, Samferdselsdepartementet
Heidi Juhler, Norsk Fjernvarme
Andreas Strømsheim-Aamodt, NELFO
Asle Selfors, Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE)
Dag Høgvard, Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KDD)
Veslemøy Faafeng, Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KDD)
Kjetil Tveitan, Helse og omsorgsdepartementet (HOD)

Odd Anders Nome, Nye Veier
 Audun Kolstad Wiig, Samfunnsbedriftene
 Harald Fardal, DSB
 Øyvind Mauseth, Forsvarsbygg
 Knut Fredrik Rasmussen, Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KDD)
 Paul Gustav Nyland, Kystverket
 Marianne Meinich, GeoForum
 Ida Margrethe Juell, Klima- og miljødepartementet (KLD)
 Thomas Tørmo, Samferdselsdepartementet

Dagsorden:

Sak	Beskrivelse	Ansvar	Frist
1	Velkomst / godkjenning av dagsorden og referat		
	Magnar ønsket velkommen til møtet. Dagsorden for møtet ble godkjent. Referat fra møtet 13.10.2021 ble godkjent.	Magnar Danielsen, KDD	
2	Siste nytt om utviklingen i antall graveskader (statistikk)	Eldar Brænden, Geomatikk- bedriftene	
	Se vedlagt presentasjon. Antall graveskader viser fortsatt en nedadgående trend. Eldar Brænden tok opp spørsmålet om statistikken kan forbedres ved at det for eksempel en gang i året hentes tall fra de ulike sektorene på frivillig basis. Iflg. REN kan det antakelig skaffes tall for graveskader fra fra Fasit når det gjelder energisektoren. Turid Aasen etterlyste tall for hele landet og mente det er viktig å få med flere aktører i tallgrunnlaget. Hun pekte også på tiltak bør ha en bredere begrunnelse, og ikke bare vurdere ut fra graveskadeperspektivet. Hartvig Munthe-Kaas mente at totaliteten er viktig når det gjelder statistikk for graveskader.	Eldar Brænden, Geomatikk- bedriftene	
3	Tilbakemelding fra KDD om tiltak som gjelder graveskader (sak fra forrige møte)	Magnar Danielsen, KDD	
	Se vedlagt presentasjon. KDD redegjorde i sin oppsummering om hva som tidligere var sagt og ment om tiltak mot graveskader etter at arbeidsgruppen leverte sin rapport i 2015. Det ble også redegjort for departementets syn i dag. Det ble fremhevet at aktørene har et stort ansvar selv for å bidra til å redusere graveskader, bla. gjennom egenkontroll og kontroll av anleggsarbeidene når disse utføres av andre. Vegmyndigheten bør også utføre kontroll og kan kreve gebyr for dette etter ledningsforskriften. KDD er positiv til mer kurs og	Magnar Danielsen, KDD	

Sak	Beskrivelse	Ansvar	Frist
	<p>opplæring, men ser ikke at det på kort sikt er realistisk med noen offentlig tilsynsordning ut over det som gjelder etter plan- og bygningsloven. Det kan imidlertid være aktuelt å se på behovet for obligatorisk gravemeldingstjeneste(r) for å verne mot graveskader.</p> <p>Theresa Fett (og Turid Aasen) mente det er fortsatt er viktig å fjerne kondemnerte ledninger. Hun reiste spørsmål om hva som ligger i en obligatorisk gravemeldingstjeneste. Videre mente hun det er viktig at vegmyndigheten også må være med i en fremtidig arbeidsgruppe for motvirke graveskader. Hun viste til at det kan være «fullt» mange steder i veien, og at kondemnerte ledninger opptar verdifull plass. Vegmyndigheten bør kunne si at ledninger må fjernes, eller så må andre rydde senere.</p> <p>Finn Bangsund fremhevet at det er mye dårlig ledningsdokumentasjon og at vi må ha god oversikt over årsaker før det blir vurdert tiltak mot graveskader fordi slike tiltak vil kunne bli kostnadsdrivende. Han viste også til at det fantes «monopoler» og at MEF ville følge med på kostandautviklingen. Videre ble behovet for tilstrekkelig overdekning trukket frem. Dagens godkjenningsordning sikrer ikke kvalitet i prosjektene, men sertifiseringsordninger er kostnadsdrivende. MEF-skolen er åpen også for ikke-medlemmer.</p> <p>Harald Johnsen viste til at det å grave opp kondemnerte ledninger vil være svært kostbart, og regningen bør sendes til ledningseier. Det er en utfordring at Z-verdi for ledninger i grunnen ikke oppgis.</p> <p>Jon Birger Ellingsen viste til at tiltak må bygge på samfunnsøkonomiske vurderinger, det gjelder også kondemnerte ledninger, og at det må prioriteres ut fra det.</p> <p>Eldar kommenterte at Magnar i sin presentasjon innførte et nytt begrep med «obligatorisk gravemeldingstjeneste», og at det var uklart hva som ligger i dette. I rapport fra 2015 var tiltaket at «entreprenører og private som graver i grunnen, må henvende seg til gravemelding- og kabelpåvisningstjeneste for aktuelle netteiere i området».</p>		
4	<p>Revisjonen av standard for stedfesting av ledninger</p>	Eldar Brænden, Geomatikk-bedriftene	
	<p>Se vedlagt presentasjon.</p> <p>Eldar Brænden mente det burde være et siktemål å få gjennomført en prosess med forenklet revisjon av standarden innen neste møte i SLG, og at SLG kan være referansegruppe for arbeidet. Han ville ha rede på om KDD kan endre veilederen i forbindelse med revisjonen av standarden, og Magnar Danielsen opplyste at det er mulig, men at veilederen uansett må forholde seg til innholdet i forskriften.</p> <p>Arne Sandland viste til behovet for at standarden hensyntar «dugnadsprinsippet» innen ekom (huseierne bidrar med egeninnsats ved legging av stikkledning. I dag blir det bare tegnet rette streker og det er krevende for ledningseier å få dokumentert riktig plassering. Han</p>	Eldar Brænden, Geomatikk-bedriftene	

Sak	Beskrivelse	Ansvar	Frist
	<p>trakk også frem samfunnskostnadene ved å gå bort fra dugnadsordningen. Ekom har derfor forslag til forenklinger i standarden.</p> <p>Jon Birger Ellingsen viste også til at den norske bredbåndutbyggingsmodellen forutsetter dugnad. Det jobbes nå for å få kundene til å tegne selv, men det blir «folkelige tegninger».</p> <p>Ulf Møller uttrykte forståelse for at huseierne bør ha et ansvar for stedfesting av stikkledninger.</p> <p>Geir Myhr Øien presiserte at SLG ikke kan være en formell referansegruppe i henhold til standardiseringssystemet. Han kommenterte videre at en revisjon må være tilbakekompatibel og at en prosess for revisjon bygger på prinsippet om konsensus.</p> <p>Ivar Aanerød kommenterte at standarden står for seg selv og at alt innhold ikke har kobling til forskriften. Standarden omfatter alle typer ledningsanlegg.</p> <p>Turid Aasen opplyste at vegmyndigheten nå arbeider med å lage en plattform for sine ledningsdata i det som er betegnet som «Vegdataforskriften». Viktig å følge med på dette i tillegg til Ledningsregistreringsforskriften.</p> <p>Inger Hogstad viste til at Statens vegvesen har en ny håndbok på høring. Den nye håndboken med arbeidstittel «R000 Modellgrunnlag» stiller krav til digital dokumentasjon som utarbeides i vegprosjekter og dekker vegkropp og alt under bakken.</p>		
5	Søknad om medlemskap fra OsloMet som ønsker å representere forskning og utdanning i SLG	Tom Baade-Mathisen, OsloMet	
	<p>Tom Baade-Mathisen redegjorde for viktigheten av at forskning og utvikling var en del av SLG sitt arbeid for å sikre bedre koordinering av ledningsarbeider, og at det pågår flere prosjekter som har relevans for arbeidet i forumet. Bl.a. om kompakte ledningsgrøfter. Han viste også til at SLG behandler tema som er relevante for undervisningen av studenter, og at teknisk infrastruktur bør bli mer aktuelt i undervisningen. OsloMet vil samordne seg med NMBU, NTNU og andre som en del av sitt engasjement i SLG. Han viste også til behovet for et kompetanseløft.</p> <p>OsloMet sin søknad ble innvilget ved akklamasjon.</p>	Magnar Danielsen, KDD	
6	Statussaker		
	<p>Magnar Danielsen (KDD) opplyste på vegne av Samferdselsdepartementet at arbeidet med veileder til ledningsforskriften nærmer seg slutføring. Det er imidlertid fortsatt ikke mulig å si eksakt dato for publisering.</p>	Magnar Danielsen, KDD	

Sak	Beskrivelse	Ansvar	Frist
7	Eventuelt og dato for møter i 2022		
	Datoer for kommende møter i 2022: <ul style="list-style-type: none"> - 9. juni - 13. oktober 	Alle	

Presentasjoner som vedlegges referatet:

- 2022-02-17 SLG-møte grav påvis statistikk
- 2022-02-17 SLG-møte tiltak graveskader
- 2022-02-17 SLG-møte revisjon standard

Oslo 24.02.2022

MD / HS / EB